

LEHDISTÖTIEDOTE nro 32/23

Luxemburgissa 16.2.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-393/21 | Lufthansa Technik AERO Alzey

Unionin tuomioistuin täsmentää poikkeustapausten käsitettä, jonka perusteella toimivaltainen tuomioistuin voi keskeyttää eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanon

Täytäntöönpanevan jäsenvaltion kansallisen tuomioistuimen on varmistettava, että menettely keskeytetään silloin, kun eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanokelpoisuus on keskeytetty alkuperäjäsenvaltiossa

Amtsgericht Hünfeld (alioikeus, Hünfeld, Saksa) antoi 14.6.2019 Arik Air Limitedille tiedoksi maksamismääräyksen 2 292 993,32 euron suuruisen saatavan perimiseksi Lufthansa Technik AERO Alzey GmbH:n (jäljempänä Lufthansa) hyväksi ja antoi sitten 24.10.2019 eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen ja 2.12.2019 eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen.

Lufthansa saattoi asian Liettuassa toimivan ulosottomiehen käsiteltäväksi, jotta tämä panisi kyseisen täytäntöönpanoperusteen täytäntöön Arik Airia vastaan.

Tämä viimeksi mainittu yhtiö haki¹ Landgericht Frankfurt am Mainissa (alueellinen alioikeus, Frankfurt am Main, Saksa) eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen peruuttamista ja saatavan pakkoperinnän lopettamista. Sen mielestä Amtsgericht Hünfeld ei ollut antanut sille oikeudenkäyntiasiakirjoja tiedoksi asianmukaisesti, minkä seurauksena se ei voinut vastustaa kyseistä maksamismääräystä määräajassa.

Arik Air myös haki Liettuassa ulosottomieheltä täytäntöönpanomenettelyn keskeyttämistä Landgericht Frankfurt am Mainin lainvoimaiseen ratkaisuun asti, mitä ulosottomies kieltäytyi tekemästä, sillä sen mukaan keskeyttäminen ei ollut kansallisen säännösten mukaan tällaisissa olosuhteissa mahdollista.

Landgericht Frankfurt am Main katsoi muun muassa, ettei Arik Air ollut osoittanut, että kyseinen peruste olisi annettu lainvastaisesti, joten se asetti huhtikuussa 2020 antamallaan määräyksellä kyseisen eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen pakkotäytäntöönpanon keskeyttämisen edellytykseksi 2 000 000 euron suuruisen vakuuden asettamisen.

Kauno apylinkės teismas (alioikeus, Kaunas, Liettua) hylkäsi kesäkuussa 2020 antamallaan päätöksellä kanteen, jonka Arik Air oli nostonut ulosottomiehen päätöksestä kieltäytyä keskeyttämästä kyseistä täytäntöönpanomenettelyä.

Valitusasteessa Kauno apygardos teismas (alueellinen tuomioistuin, Kaunas, Liettua) kumosi mainitun päätöksen ja keskeytti kyseisen täytäntöönpanomenettelyn siihen asti, kunnes mainittu saksalainen tuomioistuin antaisi lainvoimaisen ratkaisun Arik Airin hakemuksista. Kauno apygardos teismas katsoi, että kun otettiin huomioon

¹ Tämä hakemus pantiin vireille riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta 21.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 805/2004 (EUVL 2004, L 143, s. 15) 10 artiklan nojalla.

suhteettoman suuri haitta, joka Arik Airiin kohdistetusta täytäntöönpanomenettelystä voisi aiheutua, eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavaa todistusta koskeva oikeussuojakeino alkuperäjäsenvaltion tuomioistuimessa oli riittävä peruste kyseisen menettelyn keskeyttämiseen. Se katsoi myös, ettei ollut perusteita katsoa, että Landgericht Frankfurt am Mainin tehtävänä olisi ollut ratkaista, oliko hakemus täytäntöönpanotoimien keskeyttämisestä perusteltu.

Lufthansa teki tällöin tästä ratkaisusta kassaatiovalituksen Lietuvos Aukščiausiasis Teismasiin (ylin tuomioistuin, Liettua).

Kyseinen tuomioistuin pyysi asiasta ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta, joka esittää poikkeustapausten käsitteen merkityksestä ja ulottuvuudesta täsmennyksiä, joiden avulla täytäntöönpanevan jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin tai viranomainen voi asetuksen N:o 805/2004 23 artiklan² nojalla keskeyttää eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi alkuperäjäsenvaltiossa vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanon.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Ensinnäkin unionin tuomioistuin toteaa, että asetuksen N:o 805/2004 23 artiklan c alakohtaan sisältyvällä poikkeustapausten käsitteellä tarkoitetaan tilannetta, jossa eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanomenettelyn jatkaminen silloin, kun velallinen on alkuperäjäsenvaltiossa hakenut kyseiseen ratkaisuun muutosta tai hakenut eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen oikaisua tai peruuttamista, altistaisi kyseisen velallisen todelliselle riskille erityisen vakavasta vahingosta. Tällaisen vahingon korjaaminen olisi, mikäli kyseinen ratkaisu kumotaan tai eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistava todistus oikaistaan tai peruutetaan, mahdotonta tai äärimmäisen vaikeaa. Mainitulla käsitteellä ei viitata olosuhteisiin, jotka liittyvät eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetusta ratkaisusta tai eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavasta todistuksesta alkuperäjäsenvaltiossa vireille pantuun tuomioistuinmenettelyyn.

Unionin tuomioistuin tekee tämän päätelmän todettuaan ensiksi, että poikkeustapausten käsite on unionin oikeuden itsenäinen käsite. Tältä osin se, että unionin lainsäätäjä on käyttänyt kyseistä käsitettä, osoittaa, ettei sen tarkoituksena ole ollut rajata kyseistä säännöstä koskemaan ainoastaan ylivoimaisen esteen tilanteita, jotka johtuvat yleensä ennalta arvaamattomista ja vääjäämättömistä velalliseen liittymättömästä syystä peräisin olevista tapahtumista. Niinpä mahdollisuus keskeyttää eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanomenettely on katsottava varatun koskemaan tapauksia, joissa täytäntöönpanon jatkaminen altistaisi velallisen todelliselle riskille erityisen vakavasta vahingosta, jonka korjaaminen olisi mahdotonta tai äärimmäisen vaikeaa, mikäli hänen alkuperäjäsenvaltiossa vireille panemansa muutoksenhaku tai hakemus menestyy. Se, että velallinen panee tällaisen tuomioistuinmenettelyn vireille, on sitä paitsi ennakkoodellytys sille, että täytäntöönpanevan jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin tai viranomainen tutkii, onko kyse poikkeuksellisista olosuhteista.

Lisäksi asetuksessa N:o 805/2004 tehty toimivallanjako alkuperäjäsenvaltion tuomioistuinten ja viranomaisten ja täytäntöönpanevan jäsenvaltion tuomioistuinten ja viranomaisten välillä merkitsee sitä, että nämä viimeksi mainitut eivät täytäntöönpanomenettelyn keskeyttämistä koskevan hakemuksen yhteydessä ole toimivaltaisia tutkimaan

² Kyseisessä säännöksessä, jonka otsikko on "Täytäntöönpanon lykkääminen tai rajoittaminen", säädetään seuraavaa:

"Jos velallinen on

– hakenut muutosta eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistettuun tuomioon, 19 artiklan mukainen uudelleen tutkimista koskeva pyyntö mukaan luettuna; tai

– hakenut eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen oikaisua tai peruuttamista 10 artiklan mukaisesti, täytäntöönpanevan jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin tai viranomainen voi velallisen hakemuksesta

a) rajoittaa täytäntöönpanomenettelyn turvaamistoimiin; tai

b) asettaa täytäntöönpanon edellytykseksi tuomioistuimen tai viranomaisen määrittämän vakuuden asettamisen; tai

c) poikkeustapauksissa keskeyttää täytäntöönpanomenettelyn."

alkuperäjäsenvaltiossa annettua riitauttamatonta vaatimusta koskevaa ratkaisua tai sen vahvistamista eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi. Täytäntöönpanevan jäsenvaltion tuomioistuimilla tai viranomaisilla on siis rajallinen harkintavalta niiden olosuhteiden arvioinnissa, joiden perusteella hakemus täytäntöönpanon keskeyttämisestä on mahdollista hyväksyä. Tutkiessaan tällaisen hakemuksen kyseisten tuomioistuinten tai viranomaisten on selvittääkseen, onko kyse mainitussa säännöksessä tarkoitetuista poikkeuksellisista olosuhteista, ainoastaan punnittava keskenään velkojan intressiä, joka on sen saatavaa koskevan ratkaisun välitön täytäntöönpano, ja velallisen intressiä, joka on erityisen vakavien ja korjaamattomien tai vaikeasti korjattavissa olevien vahinkojen estäminen.

Toiseksi unionin tuomioistuin täsmentää, että asetuksen N:o 805/2004 23 artiklassa sallitaan sen a alakohdassa säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden ja sen b alakohdassa³ säädettyjen vakuuden asettamista koskevien toimenpiteiden samanaikainen soveltaminen mutta siinä ei sallita näistä toimenpiteistä jommankumman soveltamista samanaikaisesti sen c alakohdassa tarkoitetun, täytäntöönpanomenettelyn keskeyttämistoimenpiteen kanssa.

Kolmanneksi unionin tuomioistuin toteaa, että kun eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistetun ratkaisun täytäntöönpanokelpoisuus on keskeytetty alkuperäjäsenvaltiossa ja kun mainitussa asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 2 kohdassa säädetty todistus on esitetty täytäntöönpanevan jäsenvaltion tuomioistuimelle, tämän tuomioistuimen on kyseisen ratkaisun perusteella keskeytettävä tässä viimeksi mainitussa valtiossa vireille pantu täytäntöönpanomenettely.⁴

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella käsiteltävänä olevan asian yhteydessä unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samankaltaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎+352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

³ Näissä toimenpiteissä on kyse siitä, että täytäntöönpanomenettely rajoitetaan turvaamistoimiin (a alakohta) ja että täytäntöönpanon edellytykseksi asetetaan täytäntöönpanevan jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen tai viranomaisen määrittämän vakuuden asettaminen (b alakohta).

⁴ Tältä osin unionin tuomioistuin lausuu asiasta asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä asetuksen 11 artiklan kanssa, nojalla.

Asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan, jonka otsikkona on "Eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistamisen edellytykset", 2 kohdassa säädetään seuraavaa: "Kun eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistettu tuomio on lakannut olemasta täytäntöönpanokelpoinen tai sen täytäntöönpanokelpoisuutta on lykätty tai rajoitettu, on tuomion antaneelle tuomioistuimelle milloin tahansa tehtävästä hakemuksesta annettava liitteessä IV olevaa vakiolomaketta käyttäen todistus, jossa todetaan, ettei tuomio ole täytäntöönpanokelpoinen tai että se on rajoitetusti täytäntöönpanokelpoinen."

Samoin asetuksen 11 artiklassa, jonka otsikko on "Eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen vaikutukset", puolestaan säädetään seuraavaa: "Eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavalla todistuksella on vaikutuksia vain siltä osin kuin tuomio on täytäntöönpanokelpoinen."